

Granulu cenas Eiropā vēsturiskā līmenī

Pēdējo desmit gadu laikā granulu cenu dinamika Eiropā ir bijusi ļoti zema. Piemēram, vidējais ikgadējais granulu cenu pieaugums Vācijā no 2012. līdz 2021. gadam bija tikai 0,24 %. Pēc inflācijas korekcijas cenas pat samazinājās par 1,44 %. Šajā periodā bija vērojami ievērojami naftas cenu kāpumi, bet koksnes granulu cenas nemaz nav mainījušās. Tas skaidri parāda, ka nepastāv tieša saikne starp granulu un fosilā kurināmā cenu dinamiku.

Kopš 2022. gada sākuma Eiropā ir vērojams ievērojams biodegvielas cenu pieaugums. Ja parasti līdz vasarai granulu cena vienmēr samazinājās, tad 2022. gadā sezonālais faktors darbojās pretējā virzienā. Globālie satricinājumi enerģijas tirgos, pieaugošās loģistikas izmaksas, Eiropas siltumtīklu pāreja uz biodegvielu, Krievijas un Ukrainas konflikts, kura rezultātā tika noteikts koksnes produktu importa aizliegums no Krievijas uz ES - visi šie faktori izraisīja satriecošu koksnes granulu cenu kāpumu Eiropā .

Eiropas granulu cenas 2022. gada septembrī sasniedza vēsturiski augstāko līmeni - daudzās ES valstīs tās salīdzinājumā ar 2021. gada septembri pieauga divas vai vairāk reizes. Piemēram, Vācijā vidējā cena gada laikā pieauga vairāk nekā trīs reizes: no 225 €/t līdz 747 €/t . Austrijā cena, salīdzinot ar iepriekšējā gada septembri, pieauga par 148 % - no 229 €/t līdz 569 €/t 2022. gada septembrī. Latvijā cena palielinājās līdz 663 EUR/t septembrī.

Pagaidām nav priekšnosacījumu, ka koksnes biodegvielas cena Eiropā samazināsies. Turklāt daudzi siltumtīklu operatori pērk granulas, pat ja tās nav steidzami nepieciešamas. Tuvojas ziema, un gāzes konflikts starp Krieviju un ES, visticamāk, nemazināsies, kas savukārt var vēl vairāk "uzkarsēt" granulu tirgu.